

Newsletter 16

Περιεχόμενα

Καλωσορίσατε.
Η Remedica ανά το παγκόσμιο.
Προϊόντα μας.
Θέματα υγείας.
Περιβαλλοντικά-
φιλικές συμβουλές.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
Το αλφαβητάριο της φαρμακευτικής.
Τα νέα μας.
Οι άνθρωποι μας.
Ματιά στην Κύπρο.

Καλωσορίσατε

Αγαπητοί αναγνώστες,

Καλωσορίσατε στο 16^ο τεύχος του Ενημερωτικού μας Δελτίου στο οποίο παρουσιάζουμε τους συνεργάτες μας στη Βοσνία & Ερζεγοβίνη και τον υπεύθυνο για πολλές αγορές της Ανατολικής Ευρώπης, καθώς επίσης και τη σειρά προϊόντων μας που κατατάσσονται στις στατίνες. Έχουμε παράλληλα ένα άρθρο για την υπερχοληστερολαιμία. Στις Περιβαλλοντικές συμβουλές συνεχίζουμε την αναφορά μας σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με ένα άρθρο για την παλιρροϊκή και εξηγούμε τον όρο «Καλή Παρασκευαστική Πρακτική». Στη Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αναφέρουμε χορηγίες σε διάφορους φιλανθρωπικούς οργανισμούς, προσπάθειες διάδοσης της ανακύκλωσης και μια διάλεξη για τους κινδύνους αγοράς φαρμάκων από το διαδίκτυο. Στα Νέα μας κάνουμε αναφορά σε διάφορες εκδηλώσεις, με κύρια το ετήσιο πάρτι για το προσωπικό μας. Τέλος ρίχνουμε μια ματιά στην όμορφη κωμόπολη της Λατίθου.

Χαράλαμπος Πατίκης,
Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος
Remedica

Η Remedica Ανά Το Παγκόσμιο

Η παρουσία της Remedica στη Ρωσία, τη Σερβία, το Μαυροβούνιο, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM) και το Κόσοβο οφείλεται στις προσπάθειες του ειδικού της συνεργάτη, κ. Jovan Isailović (στον οποίο αναφερόμαστε εκτενώς σε άλλη ενότητα αυτού του Ενημερωτικού Δελτίου). Στα επόμενα τεύχη του Ενημερωτικού μας Δελτίου, θα παρουσιάσουμε τους αντιπροσώπους μας σε αυτές τις χώρες με μια σειρά άρθρων σε αυτή την ενότητα.

Η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η οποία συνήθως αναφέρεται εν συντομία ως Βοσνία, μια χώρα στη νοτιοανατολική Ευρώπη, βρίσκεται στην κεντρική περιοχή της Βαλκανικής χερσονήσου, με συνολική έκταση 51.209 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Η Βοσνία συνορεύει με την Κροατία, τη Σερβία και το Μαυροβούνιο. Πέρα από ένα μικρό τμήμα ακτής κοντά στην πόλη Νέουμ (με μήκος περίπου 25,5 χμ.), η Βοσνία είναι ηπειρωτική χώρα με περίπου τα δύο τρίτα της έκτασής της ορεινά. Ωστόσο, το βορειότερο τμήμα της χώρας κατά μήκος της όχθης του ποταμού Σάβου είναι κυρίως επίπεδο. Περισσότερο από το 50% της επικράτειας της Βοσνίας καλύπτεται από πλούσια δάση αλλά τα γόνιμα επίπεδα εδάφη στα βόρεια της χώρας καλλιεργούνται με μεγάλη επιτυχία. Η Βοσνία και Ερζεγοβίνη είναι ομόσπονδη δημοκρατία, η οικονομία της οποίας βρίσκεται στο στάδιο της μετάβασης προς ένα μοντέλο με βάση την αγορά (market-driven). Σύμφωνα με τις διαθέσιμες εκτιμήσεις του Ινστιτούτου Στατιστικής της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης, ο πληθυσμός είναι περίπου 4.600.000 άτομα (Ιούλιος 2010). Το νόμισμα της είναι το Μετατρέψιμο Μάρκο (BAM) με την αξία του συνδεδεμένη με το ΕΥΡΩ (1€ = 1,95583 BAM).

Πολιτικά, η Βοσνία διακρίνεται σε τρεις μεγάλες διοικητικές μονάδες που καλούνται «οντότητες»:

- Την Ομοσπονδία Βοσνίας-Ερζεγοβίνης,
- Τη Σερβική Δημοκρατία και
- Την περιοχή του Μπρσσκο.

Οι μεγαλύτερες πόλεις της είναι το Σεράγεβο, η πρωτεύουσα της χώρας, και η Μπάνια Λούκα. Η φαρμακευτική αγορά της Βοσνίας μοιράζεται την ίδια παραδοσιακή εμπιστοσύνη που εμπνέει η γενικότερη βοσνιακή αγορά, με μικρή αλλά σταθερή ανάπτυξη από έτος σε έτος. Το ΑΕΠ της Βοσνίας για το 2011 εκτιμάται ότι θα ανέλθει στα US\$ 30,6 δισεκατομμύρια με πραγματικό ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 1,1%. Η συνολική αξία της βοσνιακής φαρμακευτικής αγοράς το 2011 θα κυμανθεί, σύμφωνα με εκτιμήσεις, στα 200 εκατομμύρια ευρώ. Όπως συμβαίνει και με τις περισσότερες μεταβατικές ευρωπαϊκές οικονομίες, η βοσνιακή φαρμακευτική αγορά είναι και αυτή μια αγορά που κατευθύνεται από τις λίστες φαρμάκων / αποζημίωσης – ως εκ τούτου, οι βασικοί παράγοντες επιτυχίας για κάθε εταιρεία γενεσιών είναι οι ανταγωνιστικές τιμές, η διαρκής παρουσία στην αγορά και οι καλές σχέσεις με τους βασικούς λήπτες αποφάσεων.

Τα προϊόντα της REMEDICA έχουν παρουσία στη βοσνιακή αγορά από το 2002. Η μεγάλη επιτυχία των προϊόντων της REMEDICA στη Βοσνία οφείλεται στην Pharmedona BEL, την εταιρεία που εισήγαγε στην αγορά την REMEDICA Ltd ως κατασκευαστή γενεσιών και που, χάρις στο αφοσιωμένο έργο της, κατάφερε να επεκτείνει το χαρτοφυλάκιο της REMEDICA στη Βοσνία ώστε να περιλαμβάνει 43 άδειες κυκλοφορίας για 29 φάρμακα, τα οποία διανέμονται σε πληθώρα μορφών δόσεων και συσκευασιών. Τον Μάιο του 2009, ο μεγαλύτερος πανευρωπαϊκός διανομέας φαρμακευτικών και ιατρικών προϊόντων, ο όμιλος PHOENIX με έδρα τη Γερμανία, απορρόφησε την Pharmedona BEL και με αυτόν τον τρόπο γεννήθηκε η εταιρεία PHOENIX Pharmaceutical wholesale LLC.

Σήμερα, η PHOENIX Pharmaceutical wholesale LLC, ή απλώς PHOENIX Bosnia, είναι ο μεγαλύτερος ενιαίος προμηθευτής στην βοσνιακή φαρμακευτική αγορά με μερίδιο αγοράς που προσέγγιζε το 25% στο τέλος του προηγούμενου έτους και απασχολεί περισσότερα από 150 άτομα στα τρία κέντρα διανομής της:

- Το Περιφερειακό Κέντρο ΜΠΙΕΛΙΝΑ (BIJELJINA), που παραδίδει προϊόντα σε πελάτες στο βόρειο και ανατολικό τμήμα της Βοσνίας
- Το Περιφερειακό Κέντρο ΣΕΡΑΓΕΒΟ (SARAJEVO), που αποτελεί σημείο παράδοσης για πελάτες στο κεντρικό, νότιο και νοτιοανατολικό τμήμα της Βοσνίας και

- Το Περιφερειακό Κέντρο Μεταφόρτωσης (cross-dock) ΜΠΑΝΙΑ ΛΟΥΚΑ (BANJA LUKA), που καλύπτει τις παραδόσεις στο δυτικό τμήμα της βοσνιακής επικράτειας.

Παράλληλα με τα εφαρμοζόμενα πρότυπα logistics που εισήχθησαν με την απορρόφηση στον Όμιλο PHOENIX, η PHOENIX Bosnia και η REMEDICA Ltd, ως ένας από τους κύριους συνεργάτες της, επωφελούνται από τη χρήση των σύγχρονων αποθηκών, από την αυθημερόν παράδοση σε οποιονδήποτε πελάτη σε ολόκληρη τη βοσνιακή επικράτεια, από τη χρήση των νέων τεχνολογιών (διαδικτυακό σύστημα παραγγελιών, τερματικά MDE στο σύστημα διαχείρισης αποθήκης, σύστημα GPS για τον εντοπισμό των οχημάτων παράδοσης) και από μια ομάδα από νέους και αφοσιωμένους εμπειρογνώμονες (φαρμακοποιούς και γιατρούς) που είναι υπεύθυνοι για όλες τις δραστηριότητες πριν από το στάδιο της χονδρικής πώλησης.

Εν κατακλείδι, η PHOENIX Bosnia, με τα σταθερά θεμέλια που διαθέτει στο σχεδιασμό της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και τις διαδικασίες λήψης των σωστών αποφάσεων, και με την REMEDICA Ltd ως έναν από τους πιο πολύτιμους συνεργάτες της, αισιοδοξεί για το μέλλον. ■

Προϊόντα μας: Στατίνες

Η υπερχοληστερολαιμία είναι η παρουσία υψηλών επιπέδων χοληστερόλης στο αίμα. Τα υψηλά επίπεδα χοληστερόλης ενδέχεται να οφείλονται στην κακή διατροφή, το αυξημένο σωματικό βάρος, σε γενετικούς παράγοντες (π.χ. μεταλλάξεις στο γονίδιο του υποδοχέα της λιποπρωτεΐνης χαμηλής πυκνότητας (LDL) σε περιπτώσεις οικογενούς υπερχοληστερολαιμίας) ή στην παρουσία ενεργών νόσων όπως ο διαβήτης. Σε περίπτωση που τα επίπεδα της χοληστερόλης στο αίμα αλλά και άλλων λιπιδίων όπως π.χ. των τριγλυκεριδίων είναι υψηλά, τότε υφίσταται αυξημένος κίνδυνος για στεφανιαία νόσο ή άλλες παθήσεις που προκαλούνται από τη ύπαρξη θρόμβων στα αιμοφόρα αγγεία.

Η υπερχοληστερολαιμία μπορεί να θεραπευθεί μειώνοντας την πρόσληψη τροφών πλούσιων σε χοληστερόλη και με συγκεκριμένη φαρμακευτική αγωγή, όπως οι στατίνες (ή οι αναστολείς της HMG-CoA αναγωγάσης), οι οποίες μειώνουν την παραγωγή χοληστερόλης.

Οι στατίνες εμποδίζουν το σχηματισμό χοληστερόλης μέσω πλήρους αναστολής της μετατροπής HMG-CoA σε μεβαλονικό από το ένζυμο HMG-CoA αναγωγάση. Η ανατολή του ενζύμου HMG-CoA αναγωγάση στο συκώτι μειώνει τη σύνθεση της χοληστερόλης ενώ ταυτόχρονα αυξάνει τη σύνθεση των υποδοχέων της λιποπρωτεΐνης χαμηλής πυκνότητας (LDL), οδηγώντας σε αύξηση της ποσότητας της LDL-χοληστερόλης που αποβάλλεται από το αίμα.

Η εταιρεία Remedica κατέχει επί του παρόντος άδειες κυκλοφορίας τριών διαφορετικών στατινών, της Ατορβαστατίνης (Atorvastatin – Remedica Δισκία επικαλυμμένα με υμένιο 10mg, 20mg, 40mg και 80mg), της Σιμβαστατίνης (Zovar Δισκία

επικαλυμμένα με υμένιο 10mg, 20mg, 40mg και 80mg) και της Λοβαστατίνης (Lovarem Δισκία 20 mg).

Το Atorvastatin της Remedica ενδείκνυται:

- Ως συμπλήρωμα της δίαιτας για τη μείωση των αυξημένων επιπέδων ολικής χοληστερόλης, της LDL χοληστερόλης, της απολιποπρωτεΐνης Β και των τριγλυκεριδίων σε ενήλικες και παιδιά ηλικίας 10 ετών και άνω με πρωτοπαθή υπερχοληστερολαιμία, ετερόζυγη οικογενή υπερχοληστερολαιμία ή συνδυασμένης (μικτής) υπερλιπιδαιμίας όταν η δίαιτα και άλλα με φαρμακολογικά μέτρα δεν επαρκούν.

- Ως συμπλήρωμα δίαιτας και άλλων μη διατροφικών θεραπευτικών αγωγών για τη μείωση των αυξημένων επιπέδων ολικής χοληστερόλης, της LDL χοληστερόλης και της απολιποπρωτεΐνης Β σε ασθενείς με ομόζυγο οικογενή υπερχοληστερολαιμία, όταν τα μέτρα αυτά δεν επαρκούν.

- Για τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης καρδιαγγειακών επεισοδίων σε διαβητικούς ασθενείς με τουλάχιστον έναν πρόσθετο παράγοντα κινδύνου χωρίς την κλινική ένδειξη ενεργούς στεφανιαίας νόσου, ανεξάρτητα από τα αυξημένα ή μη επίπεδα χοληστερόλης στο αίμα.

Το Zovar ενδείκνυται για τη:

- θεραπεία της πρωτοπαθούς υπερχοληστερολαιμίας ή μικτής δυσλιπιδαιμίας ως συμπληρωματικό της δίαιτας όταν η ανταπόκριση στη δίαιτα και σε άλλα μη φαρμακολογικά μέτρα (π.χ. άσκηση, μείωση σωματικού βάρους) είναι ανεπαρκής.

- θεραπεία της ομόζυγου οικογενούς υπερχοληστερολαιμίας ως συμπληρωματικό της δίαιτας και άλλων θεραπειών που μειώνουν τα λιπίδια ή εάν τέτοιου είδους θεραπείες δεν είναι κατάλληλες.

- μείωση της καρδιαγγειακής θνησιμότητας και νοσηρότητας σε ασθενείς με εμφανή

αθηροσκληρωτική καρδιαγγειακή νόσο ή σακχαρώδη διαβήτη, είτε με φυσιολογικά ή αυξημένα επίπεδα χοληστερόλης, ως συμπληρωματικό στην κάλυψη άλλων παραγόντων κινδύνου και άλλης καρδιοπροστατευτικής θεραπείας.

Το Lovarem ενδείκνυται:

- ως συμπλήρωμα δίαιτας για τη μείωση των αυξημένων επιπέδων της ολικής και LDL χοληστερόλης σε ασθενείς με πρωτοπαθή υπερχοληστερολαιμία (τύπου IIa και IIb).

- για την επιβράδυνση της εξέλιξης της στεφανιαίας αθηροσκληρώσεως σε ασθενείς με στεφανιαία καρδιακή νόσο, ως μέρος της θεραπείας για τη μείωση των επιπέδων της ολικής και της LDL χοληστερόλης στα επιθυμητά επίπεδα.

Οι στατίνες απορροφώνται γρήγορα και οι μέγιστες συγκεντρώσεις στο πλάσμα επιτυγχάνονται μέσα σε 1-2 ώρες από την από του στόματος χορήγησή τους.

Ορισμένες από τις σπάνιες ανεπιθύμητες ενέργειες που σχετίζονται με τη λήψη των στατινών είναι: γαστρεντερικές διαταραχές, μυοπάθεια, μυαλγία και μυϊκές κράμπες. ■

Θέματα υγείας

Υπερχοληστερολαιμία

Η υπερχοληστερολαιμία αναφέρεται σε τιμές χοληστερόλης στο αίμα οι οποίες είναι ψηλότερες του φυσιολογικού.

Η χοληστερόλη είναι ένα λιπίδιο το οποίο χρειάζεται για να εργάζεται κατάλληλα ο οργανισμός. Είναι ένα απαραίτητο συστατικό για το ανθρώπινο σώμα. Η χοληστερόλη είναι ένα συστατικό από το οποίο παράγονται οι ορμόνες και τα στεροειδή. Επίσης χρειάζεται για τη διατήρηση των νευρικών κυττάρων. Είναι ένα από τα πολλά λιπίδια που τα ζωικά κύτταρα χρησιμοποιούν για να κατασκευάσουν τις μεμβράνες τους μέσα σε όλα τους τα κύτταρα. Η χοληστερόλη βρίσκεται σε τροφή ζωικής προελεύσεως. Δεν βρίσκεται στα φυτά.

Η διάγνωση της υπερχοληστερολαιμίας γίνεται με την ανάλυση του αίματος. Το δείγμα αίματος παίρνεται μετά που ο ασθενής δεν φάει ή πει (εκτός νερό) για 12 ώρες.

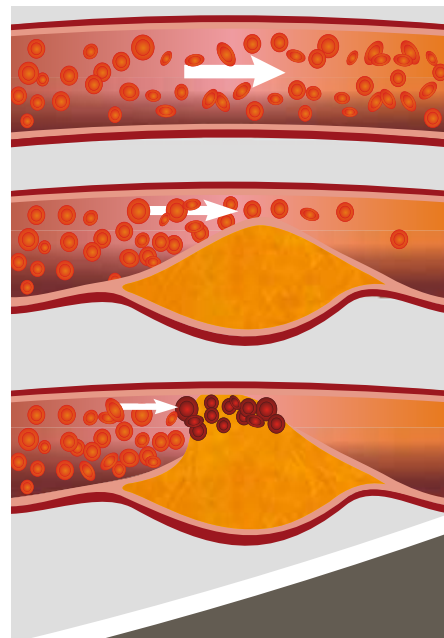
Υπάρχουν πολλοί τύποι χοληστερόλης.

Ολική χοληστερόλη- όλες οι χοληστερόλες μαζί

Ψηλής πυκνότητας λιποπρωτεΐνη (HDL)- ή αλλιώς “καλή” χοληστερόλη

Χαμηλής πυκνότητας λιποπρωτεΐνη (LDL)- ή αλλιώς “κακή” χοληστερόλη

Ολική χοληστερόλη κάτω από 200 mg/dL θεωρείται αποδεκτή τιμή

Nutrition Facts / Valeurs nutritionnelles	
Per 1/2 package (85 g) / pour 1/2 emballage	
1/2 package prepared / 1/2 emballage préparé	
Amount Teneur	% Daily Value
Calories / Calories	
Fat / Lipides 4.5 g*	
Saturates / saturés 2.5 g	
+ Trans / trans 0.2 g	
Cholesterol / Cholestérol 15 mg	
Sodium / Sodium 870 mg	
Carbohydrate / Glucides 55 g	
Fibre / Fibre	

Αιτίες

Η υπερχοληστερολαιμία είναι τυπικά ένας συνδυασμός περιβαλλοντικών και γενετικών παραγόντων. Οι περιβαλλοντικοί παράγοντες περιλαμβάνουν την παχυσαρκία και τη διατροφή.

Η γενετική συνδρομή είναι συνήθως λόγω αθροιστικών αποτελεσμάτων διαφόρων γονιδίων, αλλά μερικές φορές μπορεί να οφείλεται μόνο σε ένα γονίδιο όπως στην περίπτωση της οικογενούς υπερχοληστεριναιμίας. Ένας αριθμός από δευτερεύοντες παράγοντες υφίστανται και περιλαμβάνουν: σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2, παχυσαρκία, αλκοόλ, μονοκλωνική γ-αιμοσφαιρινοπάθεια, αιμοδιάλυση, νεφρικό σύνδρομο, αποφρακτικό ίκτερο, υποθυρεοειδισμό, σύνδρομο Cushing, νευρική ανορεξία, φάρμακα (διουρητικά θιαζίδης, κυκλοσπορίνη, γλυκοκορτικοειδή, β-αναστολείς, ρητινοϊκό οξύ).

Συμπτώματα

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένα συμπτώματα ή σημεία που να δείχνουν ότι υπάρχει ψηλή χοληστερόλη στο αίμα όπως συμβαίνει όταν έχεις πονοκέφαλο, αλλά ψηλά επίπεδα σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες κινδύνου μπορεί να οδηγήσουν σε αθηρωματική νόσο και συμπτώματα ασθενείας του καρδιαγγειακού συστήματος. Όταν τα επίπεδα της χοληστερόλης είναι πολύ ψηλά, αυξάνει ο κίνδυνος για καρδιοπάθεια, εγκεφαλικό, περιφερική αρτηριοπάθεια και άλλα προβλήματα.

Αθηρωματική νόσος είναι η εναπόθεση χοληστερόλης και λίπους (πλάκες) στα τοιχώματα των αρτηριών. Οι αρτηρίες γίνονται στενές και σκληρές, χάνεται η ελαστικότητά τους και το αίμα ρέει με δυσκολία. Αυτές οι λιπώδεις πλάκες μπορεί να ραγούν και να δημιουργήσουν αιμάτωμα γύρω από τη ρήξη. Εάν δεν υπάρχει ροή αίματος σε ένα μέρος του

σώματος, τότε ο ιστός πεθαίνει.

Το ξανθόλασμα είναι εναπόθεση από πλάκες χοληστερόλης στα βλέφαρα. Αυτό είναι πιο συχνό σε άτομα με οικογενή υπερχοληστερολαιμία.

Θεραπεία

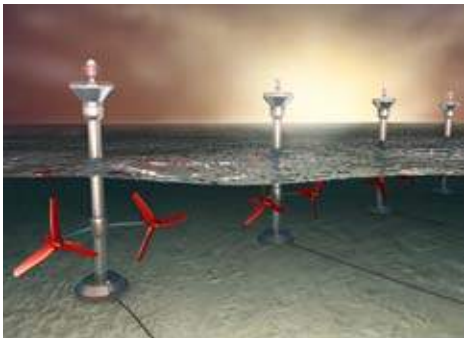
Αλλαγή στον τρόπο ζωής:

Διακοπή καπνίσματος, διακοπή αλκοόλ, άσκηση και μείωση του βάρους.

Αλλαγή στις διατροφικές συνήθειες με τη μείωση του λίπους και της χοληστερόλης που καταναλώνουν και συνιστάται:

- Αγορά γαλακτοκομικών προϊόντων που έχουν λίγο λίπος ή καθόλου όπως γάλα, τυρί, κρέμα, γιαούρτι.
- Κατανάλωση άπαχων κόκκινων κρεάτων, κοτόπουλο χωρίς δέρμα, ψάρι.
- Μείωση της κατανάλωσης φαγητών που έχουν ψηλή συγκέντρωση κεκορεσμένων λιπαρών όπως τηγανιτές πατάτες.
- Αποφυγή φαγητών που είναι πλούσια σε χοληστερόλη όπως αυγά, συκώτι, τυρί και μπέικον.
- Διατήρηση προγράμματος φαγητού και καταγραφή όλων των φαγητών κάθε μέρα.
- Ετοιμασία φαγητού σε μικροκύματα, βραστά, στη σχάρα ή στο φούρνο αντί για τηγανιτά και βγάζοντας το λίπος από το κρέας πριν το μαγείρεμα.

Υπάρχουν φάρμακα τα οποία βοηθούν στο να μειώσουμε τα επίπεδα χοληστερόλης στο αίμα. Αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθούν σαν πρώτη γραμμή θεραπείας σε ασθενείς υψηλού κινδύνου ή μετά από τρεις μήνες δίαιτα και αλλαγή τρόπου ζωής. Cholestyramine, cholestipol, lovastatin, simvastatin, pravastatin, fluvastatin, rosuvastatin και gemfibrozil, είναι μερικά από τα φάρμακα που έχουν άδεια για χρήση. Τα πιο συχνά συνταγογραφούμενα φάρμακα είναι οι στατίνες.

Περιβαλλοντικά-φιλικές συμβουλές Παλιρροϊκή ενέργεια

Η παλιρροϊκή ενέργεια αποτελεί μορφή ανανεώσιμης πηγής ενέργειας όπου η ενέργεια από τη ροή των παλιρροϊκών ρευμάτων μετατρέπεται σε ηλεκτρισμό. Η παλιρροϊκή ενέργεια βασίζεται στην αρχή της εκμετάλλευσης της ενέργειας από την ροή των παλιρροϊκών ρευμάτων διαμέσου υδροηλεκτρικών τουρμπινών οι οποίες με τη σειρά τους θέτουν σε λειτουργία τις ηλεκτρικές γεννήτριες. Η εκμετάλλευση της παλιρροϊκής ενέργειας έχει τη δυνατότητα να παρέχει στο ηλεκτρικό δίκτυο μεγάλες ποσότητες ηλεκτρικού ρεύματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εκτιμώμενη παλιρροϊκή ενέργεια είναι της τάξης των τριών τετραβάτ εκ των οποίων το ένα είναι διαθέσιμο στα σχετικά ρηχά νερά. Σύμφωνα με τη Επιτροπή Αειφόρου Ανάπτυξης του Ηνωμένου Βασιλείου η ενέργεια που θα μπορούσε να εκμεταλλευθεί μπορεί να καλύψει το 10% των αναγκών της χώρας.

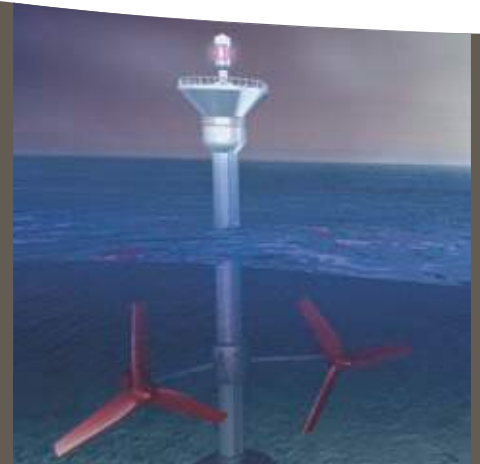
Όπως με κάθε μορφή ανανεώσιμης πηγής ενέργειας, ο ηλεκτρισμός που παράγεται από παλιρροϊκή ενέργεια παρουσιάζει μεγάλα πλεονεκτήματα συγκριτικά με τη συμβατική παραγωγή ηλεκτρισμού από ορυκτά καύσιμα. Η λειτουργία ενός ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού από παλιρροϊκή ενέργεια δεν απαιτεί αγορές καυσίμων ούτε κινδυνεύει από έλλειψη αυτών αφού η ενέργεια διατίθεται από τον ωκεανό. Ως εκ τούτου αποφεύγονται οι εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων ή αέριων ρύπων από τις διεργασίες ηλεκτροπαραγωγής.

Με άλλα λόγια η εκμετάλλευση της παλιρροϊκής ενέργειας συμβάλλει έμπρακτα στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών καθώς και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Επιπλέον η ηλεκτροπαραγωγή από τα παλιρροϊκά ρεύματα παρουσιάζει πλεονεκτήματα έναντι και των άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Το κύριο πλεονέκτημα είναι ότι τα παλιρροϊκά ρεύματα είναι προβλέψιμα έτσι η παραγωγή ηλεκτρισμού θα είναι σταθερής ροής όσο διαρκούν τα ρεύματα χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος απότομης μείωσης ροής ηλεκτρισμού στο δίκτυο.

Επί του παρόντος υπάρχουν δύο τρόποι παραγωγής ηλεκτρισμού από παλιρροϊκή ενέργεια, το παλιρροϊκό φράγμα και η γεννήτρια παλιρροϊκού ρεύματος. Το παλιρροϊκό φράγμα κτίζεται κατά πλάτος του καναλιού και εξάγει την ενέργεια από τη διαφορά ύψους μεταξύ των υψηλών και χαμηλών παλιρροϊών. Συγκεκριμένα το φράγμα επιτρέπει στο νερό να ρέει μέσα στον κόλπο κατά τη διάρκεια την ψηλής παλίρροιας και μετά το απελευθερώνει πίσω κατά τη διάρκεια της χαμηλής παλίρροιας. Η ροή του νερού ελέγχεται με πύλες και μετά οδηγείται σε τουρμπίνες νερού. Ωστόσο το κύριο μειονέκτημα του φράγματος είναι ότι δύναται να αλλοιώσει ολοκληρωτικά τους οικοτόπους του καναλιού πολλά από τα οποία πιθανόν να προστατεύονται από τις Διεθνείς ή Ευρωπαϊκές οδηγίες για τους οικοτόπους.

Οι γεννήτριες παλιρροϊκού ρεύματος εκμεταλλεύονται ένα μέρος της κινητικής ενέργειας από τα παλιρροϊκά ρεύματα και τη μετατρέπουν σε ηλεκτρική μέσω των τουρμπινών νερού. Παρόλο που η εν λόγω τεχνολογία παρουσιάζει λαμπρές προοπτικές εντούτοις η διάδοση της είναι ακόμη περιορισμένη και η τεχνολογία παραμένει σε πειραματικό στάδιο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή Αειφόρου Ανάπτυξης του Ηνωμένου Βασιλείου αναφέρει 24 πειραματικές τεχνολογίες που βρίσκονται υπό ανάπτυξη.

Από την εκκίνηση της λειτουργίας του πρώτου ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού παλιρροϊκής ενέργειας στο Rance Ridal της Γαλλίας το 1966 λίγα έχουν γίνει για την ανάπτυξη καινούργιων σταθμών. Αυτό έγκειται κυρίως στο αυξημένο κόστος κατασκευής και το ότι η εν λόγω ενέργεια είναι διαθέσιμη μόνο σε αριθμό περιοχών του κόσμου που βρέχονται από ωκεανό. ■

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

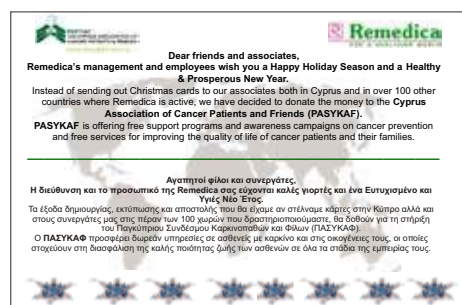
Η Remedica νοιάζεται

1. Για 4^η συνεχή χρονιά, η Remedica έδωσε σε φιλανθρωπικούς σκοπούς τα λεφτά που θα πήγαιναν στην εκτύπωση και αποστολή Χριστουγεννιάτικων καρτών. (ΦΩΤΟ 1,3)

Αντί να ταχυδρομήσει κάρτες στους συνεργάτες της σε πάνω από 100 χώρες όπου δραστηριοποιείται, η εταιρεία αποφάσισε να στείλει τις Χριστουγεννιάτικες ευχές μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα χρήματα που εξοικονομήθηκαν έχουν δοθεί για τη στήριξη του έργου του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων (ΠΑΣΥΚΑΦ). Ο ΠΑΣΥΚΑΦ προσφέρει δωρεάν υπηρεσίες σε ασθενείς με καρκίνο και στις οικογένειές τους, όπως Κατ' οίκον Νοσηλευτική και Ανακουφιστική Φροντίδα, Ψυχοκοινωνική Στήριξη, Φυσιοθεραπεία, Κλινικές Λεμφοιδήματος, Κέντρα Ημέρας και Μεταφορά Ασθενών. Οι υπηρεσίες αυτές εξασφαλίζουν τις συνθήκες εκείνες που προάγουν την αξιοπρέπεια και την ποιότητα ζωής των ασθενών με καρκίνο και των οικογενειών τους.

2. Κάδοι ανακύκλωσης στο Λανίτειο Λύκειο Β'. (ΦΩΤΟ 2)

Σε πρόσφατη τελετή που πραγματοποιήθηκε στο Λανίτειο Λύκειο Β ο διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού της Remedica κ. Μαρτίνος Δημοσθένους και ο διευθυντής Marketing κ. Αντρέας Χατζηπαναγής παρέδωσαν στο Διευθυντή του σχολείου κ. Ιωάννη Λοΐζου 50 κάδους ανακύκλωσης για πλαστικές & μεταλλικές συσκευασίες και χάρτινων συσκευασιών υγρών τροφίμων και ποτών (PMD). Χάρη στην κοινωνική προσφορά της φαρμακοβιομηχανίας Remedica, οι κάδοι ανακύκλωσης θα βοηθήσουν στην μείωση των PMD στο σχολείο και θα ενισχύσουν τις προσπάθειες των καθηγητών για την καλλιέργεια περιβαλλοντικής κουλτούρας μέσα από την εκπαίδευση. Οι διαβεβαίωση του προέδρου του Κεντρικού Μαθητικού Συμβουλίου για χρήση από τους μαθητές έτσι ώστε «να συμβάλουμε κι εμείς στην προστασία του πλανήτη μας και να διασφαλίσουμε την βιώσιμη ανάπτυξη που μας αξίζει» δίνει ελπίδα ότι η νεολαία μας νοιάζεται για το μέλλον που της ανήκει.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με την ανακύκλωση μεταλλικών συσκευασιών εξοικονομείται το 74% της ενέργειας που χρειάζεται για να παραχθούν, ενώ όταν κατασκευάζεται ένα πλαστικό από ανακυκλώσιμο υλικό εξοικονομείται 88% ενέργεια.

3. Για ακόμη μια χρονιά η Remedica στήριξε χρηματικά το έργο του Παττίχειου Κέντρου Ενασχόλησης Ενηλίκων, το οποίο είναι μοναδικό στο είδος του στην Κύπρο με 11χρονη πολύτιμη προσφορά στους πολίτες της τρίτης ηλικίας της Λεμεσού.

Ο κύριος σκοπός του κέντρου αυτού είναι η ψυχαγωγία, απασχόληση, και προσφορά διαφόρων υπηρεσιών προς τα μέλη του, ώστε να γίνουν πιο ενεργοί πολίτες στην κοινωνία. Να σημειώσουμε ότι το 2012 είναι το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών.

4. Στα πλαίσια του προγράμματος «Διάλεξη της Τετάρτης» η Remedica ήταν χορηγός σε εκδήλωση που οργάνωσε ο Σύνδεσμος Γονέων και το Διδακτικό Προσωπικό του Α' Δημοτικού Σχολείου Αραδίππου. (ΦΩΤΟ 4, 5, 6)

Η διάλεξη είχε θέμα «Συντροφικότητα και Σεξουαλικότητα» με ομιλήτη το Δρ. Θάνο Ασκητή ενώ ο Διευθυντής Marketing της Remedica κ. Αντρέας Χατζηπαναγής πραγματοποίησε ομιλία με θέμα «Φάρμακα και διαδίκτυο Το buy or not to buy». Η εκδήλωση στέφθηκε με επιτυχία καθώς περισσότεροι από 400 γονείς έδωσαν την παρουσία τους.

Επικήδειοι

1) Σε ηλικία 56 ετών απεβίωσε ο συνάδελφος Peter Kjellberg.

Ο Peter άφησε την τελευταία του πνοή με σοβαρά προβλήματα υγείας στις 27 Φεβρουαρίου. Ο Peter εργάστηκε στην Remedica τα τελευταία 3 χρόνια σαν τεχνικός στο τμήμα πληροφορικής. ■

Το αλφαβητάριο της φαρμακευτικής:

Καλή Παρασκευαστική Πρακτική (ΚΠΠ) για φαρμακευτικά προϊόντα

Η Καλή Παρασκευαστική Πρακτική είναι το μέρος της Διασφάλισης Ποιότητας που διασφαλίζει ότι τα διάφορα φαρμακευτικά προϊόντα παράγονται και ελέγχονται με πρότυπα ποιότητας κατάλληλα για την προτιθέμενη χρήση τους και σύμφωνα με την Άδεια Κυκλοφορίας ή τις προδιαγραφές τους.

Η Καλή Παρασκευαστική Πρακτική (ΚΠΠ) ασχολείται τόσο με την παραγωγή όσο και με τον έλεγχο ποιότητας.

Οι βασικές απαιτήσεις της είναι:

(1) όλες οι διαδικασίες παραγωγής να είναι καλά διατυπωμένες, να ανασκοπούνται συστηματικά υπό το φως των εμπειριών και να φαίνονται ικανές να παράγουν φαρμακευτικά προϊόντα της απαιτούμενης ποιότητας που πληρούν τις προδιαγραφές τους.

(2) τα κρίσιμα σημεία των διαδικασιών παραγωγής και οι σημαντικές αλλαγές στις διαδικασίες επικυρώνονται.

(3) υπάρχουν όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ΚΠΠ συμπεριλαμβανομένου:

(α) κατάλληλα καταρτισμένο και εκπαιδευμένο προσωπικό

(β) ικανοποιητικές εγκαταστάσεις και χώροι

(γ) κατάλληλος εξοπλισμός και υπηρεσίες

(δ) ορθά υλικά, περιέκτες και ετικέτες

(ε) εγκεκριμένες διαδικασίες και οδηγίες

(στ) κατάλληλη αποθήκευση και μεταφορά

4) οι οδηγίες και διαδικασίες να είναι διατυπωμένες γραπτώς και με καθοδηγητικό τρόπο σε κατανοητική και αδιαμφισβήτητη γλώσσα, εφαρμόσιμες στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις.

5) οι χειριστές να είναι εκπαιδευμένοι να εκτελούν τις διαδικασίες ορθά.

6) κατά την παραγωγή να κρατούνται στοιχεία, είτε χειρόγραφα είτε με όργανα καταγραφής, τα οποία να καταδεικνύουν ότι όλα τα απαραίτητα βήματα που απαιτούνται από τις προσδιορισμένες διαδικασίες και οδηγίες έχουν πράγματι εκτελεστεί και ότι η ποσότητα και ποιότητα του προϊόντος ήταν όπως αναμενόταν. Οποιοσδήποτε παρεκκλίσεις έχουν πλήρως καταγραφεί και διερευνηθεί.

7) τα στοιχεία παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων και της διανομής, που επιτρέπουν την ιχνηλασιμότητα του ιστορικού ολόκληρης της παρτίδας, κρατούνται σε κατανοητή και προσβάσιμη μορφή.

8) η διανομή (χονδρική πώληση) των προϊόντων μειώνει στο ελάχιστο οποιοδήποτε κίνδυνο στην ποιότητα τους.

9) υπάρχει διαθέσιμο σύστημα ανάκλησης οποιασδήποτε παρτίδας προϊόντος από την αγορά.

10) παράπονα για προϊόντα που έχουν πωληθεί εξετάζονται, οι λόγοι ελαττωματικής ποιότητας διερευνώνται και παίρνονται κατάλληλα μέτρα σε σχέση με τα ελαττωματικά προϊόντα και για να αποφευχθεί επανάληψη. ■

Τα νέα μας

1. Πάρτι προσωπικού Remedica. (ΦΩΤΟ 1,2)

Η Remedica διοργάνωσε το ετήσιο πάρτι για το προσωπικό της. Το γεγονός που σημάδεψε την εκδήλωση ήταν το αφιέρωμα στην κυρία Άντρη Αριστοτέλους, Υπεύθυνη του Τμήματος Λογιστηρίου η οποία συνταξιοδοτήθηκε πρόωρα μετά από 39 χρόνια προσφοράς στην εταιρεία. Στην κ. Αριστοτέλους απονεμήθηκε αναμνηστικό δώρο και ένα μπουκέτο λουλουδία ενώ ο Διευθύνων Σύμβουλος του Συγκροτήματος κ. Χαράλαμπος Παττίχης στη σύντομη ομιλία του αναφέρθηκε στην αφοσίωση, ειλικρίνεια και σκληρή δουλειά της αλλά και την τεράστια συμβολή της στην ανάπτυξη της εταιρείας από την πρώτη μέρα μέχρι και την τελευταία, ενώ της ευχήθηκε ότι καλύτερο για τη συνταξιοδότηση της. Στη συνέχεια ακολούθησε αποχαιρετιστήρια ομιλία εκ μέρους της κ. Αριστοτέλους όπου μεταξύ άλλων ευχαρίστησε τη Διεύθυνση της εταιρείας για την εμπιστοσύνη που της έδειξε όλα αυτά τα χρόνια, για την άψογη συνεργασία και ευχήθηκε σε όλους τους συναδέλφους της στην Remedica να απολαμβάνουν τη δουλειά τους προσπαθώντας πάντα για την ανάπτυξη της εταιρείας. Η πιο συγκινητική στιγμή ήταν όταν πολλοί συναδέλφοι ευχήθηκαν στην κ. Αριστοτέλους χαρούμενη συνταξιοδότηση δείχνοντας εντυπωσιασμό για την μακράν αφοσίωση της. Η εκδήλωση συνεχίστηκε με το κόψιμο της βασιλόπιτας, ενώ μετά το γεύμα ακολούθησε χορός και διασκέδαση.

2. Έναρξη πωλήσεων Exedral (Εξεμεστάνης).

Η Remedica κέρδισε την προσφορά για την προμήθεια του ογκολογικού προϊόντος Exedral για τα κρατικά νοσηλευτήρια της Κύπρου. Το Exedral είναι το δεύτερο νέο ογκολογικό προϊόν για την Remedica το οποίο έχουν ήδη προμηθευτεί πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Το κράτος στην Κύπρο παρέχει δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους καρκινοπαθείς οπότε και η αγορά των ογκολογικών προϊόντων είναι περιορισμένη στον ιδιωτικό τομέα.

3. Ο Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού της Remedica κ. Μαρτίνος Δημοσθένους συμμετείχε στην ιδρυτική συνέλευση του ΙΑΕΣΤΕ Κύπρου που πραγματοποιήθηκε στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ).

Κατά την Ιδρυτική Συνέλευση, ορίστηκε ως Εθνικός Γραμματέας ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Έρευνας, Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων του ΤΕΠΑΚ, Δρ. Χαράλαμπος Χρυσοστόμου. Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου είναι ο Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, Καθηγητής Ανδρέας Αναγιωτός, ενώ η Remedica είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο ΙΑΕΣΤΕ είναι ένας Παγκόσμιος οργανισμός ανταλλαγής φοιτητών με απώτερο σκοπό την πρακτική εξάσκηση τους σε εταιρείες σε πέραν των 80 χωρών. Η Remedica συμμετέχει προσφέροντας θέσεις πρακτικής εξάσκησης φοιτητών με αντάλλαγμα φοιτητές κυπριακών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Κύπρου να έχουν την ευκαιρία πρακτικής εξάσκησης σε αντίστοιχους οργανισμούς στο εξωτερικό.

4. Η Διευθύντρια του τμήματος Αναλυτικών Ερευνών της Remedica, κ. Μαρία Καλλίδου, παρέδωσε δώρα σε παιδιά του αιματολογικού του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού. (ΦΩΤΟ 3)

Η κ. Καλλίδου επισκέφθηκε τα παιδιά με την ιδιότητα της σαν μέλος του Παγκύπριου Αντιλευχαιμικού Συνδέσμου "ΖΩΗ".

1

2

3

Οι Άνθρωποι μας

Ειδικός συνεργάτης Mr. Jovan Isailović

Αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές του αποκτώντας το B.Sc. Χημείας στη Σερβία, προσλήφθηκε από μια σερβική χημική εταιρεία, ηγέτη στην παραγωγή καλλυντικών προϊόντων. Εργάστηκε στο τμήμα Ελέγχου Ποιότητας και ως διευθυντής προϊόντος στο τμήμα Παραγωγής Αερολυμάτων. Το 1980, μετακινήθηκε σε μία από τις μεγαλύτερες, εκείνη την εποχή, φαρμακευτικές εταιρείες της Σερβίας, όπου εργάστηκε για τη δημιουργία κοινοπραξίας με μια πολυεθνική εταιρεία, ως διευθυντής Logistics και στη συνέχεια ως διευθυντής μιας εταιρείας εισαγωγών-εξαγωγών. Το 1994 η επαγγελματική του σταδιοδρομία τον έφερε στη Μόσχα, όπου έγινε διευθυντής στα γραφεία αντιπροσώπευσης της εν λόγω εταιρείας.

Ως διευθυντής αυτής της εταιρείας εισαγωγών-εξαγωγών, ήρθε για πρώτη φορά σε επαφή με την Remedica το 1992, γεγονός που τελικά κατέληξε σε μακροχρόνια και παραγωγική συνεργασία ανάμεσα στις δύο εταιρείες.

Το 2001 προσελήφθη από την Remedica και όπως του αρέσει να λέει, έγινε «μέλος πλήρους απασχόλησης της οικογένειας της Remedica». Σύντομα και χωρίς τις πρόσκαιρές του, σε πολλές χώρες της ανατολικής Ευρώπης

ξεκίνησαν καταχωρήσεις φαρμάκων της Remedica.

Μια από τις φιλοδοξίες ζωής του είναι να δημιουργήσει φιλίες, τόσο στον επαγγελματικό χώρο όσο και εκτός αυτού, και συχνά αναφέρει περήφανα ότι σε πολλές περιπτώσεις, έχοντας βιώσει τη θερμή υποδοχή και την ευχάριστη ατμόσφαιρα στην Κύπρο και την Remedica, οι συνεργάτες της εταιρείας επιστρέφουν στην πατρίδα τους ως πραγματικοί φίλοι της εταιρείας.

Του αρέσει επίσης να τονίζει ότι η επιτυχία του στις αγορές μπορεί να αποδοθεί στο σπουδαίο ομαδικό έργο από όλα τα τμήματα της Remedica και στην άριστη συνεργασία του με αυτά. Η σχέση του με την Remedica προχωράει ακόμη πιο βαθιά καθώς ένας από τους γιους του πέρασε εδώ 2 μήνες εκπαίδευσης πριν ξεκινήσει τις σπουδές του στη Χημική Μηχανολογία, στο Μπέρμινγχαμ του Ηνωμένου Βασιλείου.

Όταν ήταν νεότερος, είχε ασχοληθεί επαγγελματικά με το μπάσκετ στη Σερβία και παρά την ηλικία του (61), λαμβάνει ακόμη περιστάσεις μέρος σε κάποιο παιχνίδι με φίλους από την Remedica. Εκτός από την

μεγάλη του αγάπη για το μπάσκετ, υπήρξε λάτρης του ποδόσφαιρου και οπαδός του Ερυθρού Αστέρα Βελιγραδίου και της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. Αυτές οι ομάδες μπήκαν στη καρδιά του όταν το 1958, ως οχτάχρονο αγόρι, παρακολούθησε έναν αγώνα τους στο Βελιγράδι με τον πατέρα του. Δυστυχώς το παιχνίδι δεν έμεινε στην ιστορία για την ισοπαλία του (3-3) αλλά για μια τραγωδία που προκλήθηκε από ένα αεροπορικό δυστύχημα στο οποίο σκοτώθηκαν τα περισσότερα μέλη της ομάδας της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. Η αγάπη του για το ποδόσφαιρο και τον αθλητισμό γενικά που κληρονόμησε από τον πατέρα του, συνεχίζεται στους δύο γιους του.

Ματιά στην Κύπρο: Λάπηθος.

Βόρεια της Κύπρου, κατά μήκος της Κερυνειώτικης γης στα δυτικά, εκτείνεται η όμορφη κωμόπολη της Λαπήθου, μέσα σε μια μαγευτική περιοχή, σ' ένα επίγειο παράδεισο μ' ένα πανοραμικό τοπίο, θάυμα της φύσης, του Θεού και των κατοίκων της. Η ήρεμη και ήμερη ομορφιά του τοπίου σε πολιορκεί από παντού, ασκώντας μια ακατανίκητη γοητεία που σου αιχμαλωτίζει το πνεύμα και την ψυχή.

Αρχαιολογικά ευρήματα, μαρτυρούν ότι η Λάπηθος υπήρξε σημαντικότερο ιστορικό και εμπορικό κέντρο της Κύπρου, με πλούσια παράδοση, ιστορικό πολιτισμό και έντονη θρησκευτική λατρεία.

Με τη λήξη του Τρωϊκού πολέμου κατά το μαζικό αποικισμό της Κύπρου από τους Αχαιούς – Έλληνες, η Λάπηθος κτίστηκε από τον Πράξανδρο τον Λακαϊδεμόνιο, ο οποίος υπήρξε και ο πρώτος βασιλιάς της και αναφέρεται σαν αποικία των Λακώνων. Ο ιστορικός και γεωγράφος Στράβωνας γράφει στην αναφορά του: «**Εν δε το μεταξύ Λάπηθος εστί πόλις υφόρμον έχουσα και νεώρια, Λακώνων κτίσμα και Πραξάνδρου...**» Μαρτυρεί λοιπόν ο Στράβωνας ότι η Λάπηθος εκτός από αποικία των Λακώνων και κτίσμα του Πραξάνδρου, ήταν και σημαντικό λιμάνι, είχε δε και ναυπηγεία που κατασκεύαζαν πλοία.

Επικρατέστερη εκδοχή της ονομασίας της αναφέρεται η ομοιότητα της περιοχής με το βουνό των «Λαπήθων» που βρίσκεται στην περιοχή της Λακωνίας απ' όπου προέρχονται και οι ιδρυτές της. Η μαγευτική θέση της Λακωνίας κάτω από τον Ταύγετο προσομοιάζει κατά πολύ με τη γοητευτική θέα της Λαπήθου κάτω από τον Πενταδάκτυλο.

Ο Διόδωρος Σικελιώτης αναφέρει την Λάπηθο σαν ένα από τα εννέα ισχυρότερα βασίλεια της Κύπρου με μεγάλη οικονομική ανεξαρτησία και ευμάρεια (4^{ος} αιώνα π.Χ.) και κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο μια από τις τέσσερις επαρχίες με το όνομα **Λαπηθία**.

Παράλληλα ο αρχαίος ποιητής Αλέξανδρος ο Εφέσιος χαρακτήρισε τη Λάπηθο σαν «**Ιμερόεσσα**», δηλαδή σαν όμορφη, ωραία και θελκτική που ανάβει πόθους και εκπέμπει κάλλος.

Κατά την πρωτοχριστιανική περίοδο επισκέπτονται τη Λάπηθο οι Απόστολοι, Παύλος και Μάρκος.

Τέλος της ρωμαϊκής περιόδου και κατά τους πρωτοχριστιανικούς και πρωτοβυζαντινούς

χρόνους μέχρι και τον 7^{ον} αιώνα μ.Χ. αφ' ότου άρχισαν οι Αραβικές επιδρομές η Λάπηθος αποκτά μεγάλη αίγλη, γίνεται σημαντικότατο εμπορικό κέντρο, με ανθηρή οικονομία, τεράστιο πλούτο, πολιτιστική ανάπτυξη και ευημερία. Κατ' αυτήν ακριβώς την περίοδο αποκτά και την κοσμητική ονομασία «Λάμπουσα» ίσως ένεκα του μυθικού πλούτου της ή κατ' άλλους από το λαμπρό φως που σκορπούσε στη γύρω περιοχή ο επιβλητικός φάρος του λιμανιού της. Η πληθώρα των ευρημάτων (χρυσό – ασημένιοι δίσκοι, περιδέραια κτλ.) που κοσμούν σήμερα τα μνηστοπολιτικά μουσεία Λονδίνου, Νέας Υόρκης και αλλού, καταμαρτυρούν τη μεγαλοπρέπεια, το εύρος του πλούτου και την ιστορικότητα του χώρου.

Γύρω στον 6^{ον} αιώνα μ.Χ. κτίζεται στην περιοχή ο επιβλητικός Βυζαντινός ναός της Παναγίας της Αχειροποιήτου, ο οποίος λίγο αργότερα, κατά τις Αραβικές επιδρομές, γνώρισε μαζί με τη Λάπηθο – Λάμπουσα την παρακμή, τις λεηλασίες και την ανεπανόρθωτη καταστροφή.

Η Λάπηθος ξαναβρήκε τους ρυθμούς της την περίοδο της Φραγκοκρατίας με ανάπτυξη κυρίως στα γράμματα, στο εμπόριο, στις λαϊκές τέχνες και τις πρωτοποριακές καλλιέργειες, ενώ πληθυσμιακά ξεπερνούσε κατά πολύ ακόμη και τον πληθυσμό της Πάφου, της Αμμοχώστου και της Λεμεσού. Αυτή την περίοδο ανατολικά της Παναγίας της Αχειροποιήτου, κτίζεται ο επίσης βυζαντινός ναός του Αγίου Ευλαλίου προς τιμή του ομώνυμου Αγίου, ο οποίος υπήρξε και ο πρώτος Επίσκοπος Λαμπουσής.

Δυστυχώς με την κατάληψη της Κύπρου από τους Τούρκους το 1571 μ.Χ. ξαναρχίζουν τα προβλήματα και η παρακμή. Σταματά κάθε ανάπτυξη και πρόοδος, ο πλούτος εξαφανίζεται και η γαιοκτημοσύνη αρπάζεται βίαια και αλλάζει χέρια σε βάρος των χριστιανών και έκτοτε δημιουργήθηκε για πρώτη φορά το Οθωμανικό στοιχείο της Λαπήθου. Η μουσουλμανική κοινότητα της Λαπήθου αριθμούσε μέχρι το 1964 ποσοστό σχεδόν 10% του συνολικού πληθυσμού, ενώ η Τουρκοκυπριακή ιδιοκτησία γης κατά την αντίστοιχη περίοδο ήταν 8,6 επί του συνολικού εμβαδού της Λαπήθου.

Το 1821 κατά τη διάρκεια της Ελληνικής επανάστασης η Λάπηθος υποδέχεται μυστικά το ναύαρχο Κωνσταντίνο Κανάρη, ο οποίος συνεργάστηκε με τους προύχοντες της περιοχής Λαπήθου – Καραβά και απέπλευσε από το λιμάνι της Ασπρόβρυσης με τα καράβια του μεταφέροντας σημαντική υλική βοήθεια και άνδρες για τις ανάγκες της επανάστασης.

Το 1878 και μετά, επί αγγλοκρατίας, τα δύσκολα χρόνια της Τουρκοκρατίας υποχωρούν σιγά – σιγά και αρχίζει η επαναδραστηριοποίηση των κατοίκων, στις λαϊκές τέχνες, τα γράμματα και την ανάπτυξη, επαναφέροντας ξανά πίσω την αίγλη και την ευημερία των παλαιότερων εποχών. Η Λάπηθος καθίσταται το μεγαλύτερο πολυεργαστηριακό κέντρο της Κύπρου με τα μοναδικά αξιοζήλευτα λαπηθιώτικα είδη και αντικείμενα αγγειοπλαστικής, σιδηρουργίας, ξυλογλυπτικής, κεντήματα, μεταξωτά, υφαντά και τόσα άλλα.

Η Λάπηθος είχε δημαρχείο από το 1878, έξι ενορίες με τις αντίστοιχες εκκλησίες (Αγία Αναστασία, Αγία Παρασκευή, Άγιος Θεόδωρος, Απόστολος Λουκάς, Άγιος Μηνάς και Τίμιος Πρόδρομος) ενώ η έβδομη ήταν η Τουρκοκυπριακή συνοικία στο κέντρο της κωμόπολης με δύο τζαμιά. Υπήρχαν συνολικά 13 ξωκλήσια και κάποια προσκυνητάρια ενώ ταυτόχρονα για τις ανάγκες και την ψυχαγωγία των κατοίκων λειτουργούσαν μεταξύ άλλων και Ελληνικό Γυμνάσιο, 2 Δημοτικά Σχολεία, Νηπιαγωγείο, Αστυνομικός Σταθμός, Τηλεφωνικό Κέντρο, Ταχυδρομικό Γραφείο, Περιφερειακό Νοσοκομείο, Δημοτική Αγορά, Δημοτική Βιβλιοθήκη, Δημοτικός Κήπος, Δημοτικό Σφαγείο, Αναμορφωτική Σχολή, 5 Συνεργατικά Παντοπωλεία, Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία, Μεταφορική Εταιρεία Λεωφορείων και η Συνεργατική Ένωση Λεμονοπαραγωγών. Η παραγωγή του λεμονιού και η εμπορεία του ήταν η πλουτοπαραγωγική πηγή της περιοχής: «**ο πράσινος χρυσός**».

Την ιστορική πορεία της Λαπήθου, την ευημερία και την πρόοδο των κατοίκων της ανέκοψε αναπάντεχα η βάρβαρη Τουρκική εισβολή του 1974 και τα θλιβερά γεγονότα της 6^{ης} Αυγούστου, αφήνοντας πίσω τεράστιες και ανεπανόρθωτες καταστροφές, πρόσφυγες, νεκρούς, αγνοούμενους, αιχμαλώτους και εγκλωβισμένους. Βίαια διωγμένοι από τη γενέθλια γη, οι Λαπηθιώτες κατάφεραν να μεταφέρουν μαζί τους την ιστορία τους, τον πολιτισμό, την κουλτούρα και την ψυχική αρχοντία τους, αναλαμβάνοντας ευθύνη και χρέος ιερό να τα μεταγγίσουν και να τα μεταλαμπαδεύσουν στις επερχόμενες γενεές.

Η Ιμερόεσσα Λάπηθος ζει, είναι εκεί και μας καρτερεί. ■

Η εκτύπωση έγινε σε ανακυκλωμένο χαρτί

 Remedica
FOR A HEALTHIER WORLD

Remedica Ltd - Manufacturers of Pharmaceuticals,
Βιομηχ. Περιοχή Λεμεσού, Ταχ. Κιβ. 51706, CY - 3508 Λεμεσός, Κύπρος, EU
Τηλ. + 357 25553000, Φαξ. +357 25390192
e-mail: info@remedica.com.cy <http://www.remedica.eu>